

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE,
INNOVATIE EN INDUSTRIE, BUITENLANDSE ZAKEN, DIGITALISERING EN FACILITAIR
MANAGEMENT

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Overzicht van de ontwikkelingen op niveau van de Europese Unie (EU) – september 2026

In deze mededeling aan de Vlaamse Regering wordt een overzicht gegeven van de voor Vlaanderen relevante ontwikkelingen in het Europese besluitvormingsproces tijdens de maand september.

1. Discussies voorbij maanden in de (Europese) Raad

1.1 Ministers wisselen van gedachten over het Meerjarig Financieel Kader (MFK) en EU-uitbreiding

Er stonden twee grote thema's op de agenda van de informele Raad Algemene zaken van 3 en 4 september: het MFK en EU-uitbreiding. Inzake MFK wisselden de lidstaten van gedachten over het globaal volume van het MFK, de balans tussen de pijlers van het MFK en over de wijze waarop het MFK kan bijdragen aan concurrentievermogen, veiligheid en defensie. Uit de gedachtewisseling kwam naar voren dat er enerzijds lidstaten zijn die inzetten op een substantiële verlaging van het volume, en anderzijds lidstaten die het voorgestelde volume in de laatste versie van de negotiating box van het Cypriotische voorzitterschap als een goede basis beschouwen, dan wel willen terugkeren naar de omvang van het voorstel van de Europese Commissie. Ook bleek dat alle lidstaten een grotere inzet op defensie, concurrentievermogen en veiligheid steunen, maar van mening verschillen over de vraag in hoeverre dit ten koste mag gaan van pijler 1 van het MFK (cohesie en het gemeenschappelijk landbouwbeleid). Inzake nieuwe financieringsbronnen voor de EU, gaven meerdere lidstaten aan hierover te willen spreken, maar tekent zich geen consensus af over de keuze voor deze of gene nieuwe financieringsbron. Inzake EU-uitbreiding wisselden de lidstaten en de (potentiële) kandidaat-lidstaten van gedachten over technische ondersteuning door de EU bij de hervormingen in de kandidaat-lidstaten tijdens het toetredingsproces. Diverse lidstaten spraken in hun interventies waardering uit voor hervormingsinspanningen en benadrukten dat de EU ondersteuning aan (potentiële) kandidaat-lidstaten moet blijven coördineren. Vervolgens sprak de Raad in een sessie zonder de (potentiële) kandidaat-lidstaten over nieuwe waarborgen en overgangsmaatregelen in toekomstige toetredingsverdragen. België intervenueerde namens de Benelux, Duitsland en Frankrijk en pleitte voor nieuwe waarborgen op vlak van de rechtsstaat, waaronder een non-regressiebepaling. Onder lidstaten bleek overeenstemming over de uitgangspunten voor nieuwe waarborgen, mits proportioneel en op maat gemaakt.

1.2 Ministers wisselen van gedachten over het Meerjarig Financieel Kader (MFK) en de evolutie van de rechtsstaat

De ministers van Europese zaken hielden tijdens de Raad Algemene Zaken van 22 september een oriënterend debat over het volgende meerjarig financieel kader (MFK) 2028-2034. De lidstaten herhaalden voornamelijk hun gekende standpunten. Ook begonnen ze met de voorbereidingen voor de Europese Raad in oktober, met een bespreking van de agenda waarop volgende punten staan: MFK 2028-2034, de oorlog in Oekraïne, ontwikkelingen in het Midden-Oosten, uitbreiding en hervormingen, defensie en veiligheid, concurrentievermogen, en migratie. De Commissie presenteerde een intentieverklaring ter voorbereiding van haar werkprogramma voor 2027. De ministers wisselden hierover van gedachten. In het kader van de jaarlijkse dialoog over de rechtsstaat hielden de ministers een horizontale bespreking over de algemene ontwikkelingen op het gebied van de rechtsstaat in de EU op basis van het verslag van de Commissie over de rechtsstaat 2026. De ministers waren ingenomen met de algemene vooruitgang bij de uitvoering van de aanbevelingen van de Commissie, al blijven er uitdagingen bestaan. De ministers wisselden ook van gedachten over de algemene tendens van de rechtsstaat in de kandidaat-lidstaten Albanië, Montenegro, Noord-Macedonië en Servië. Ook ministers en vertegenwoordigers van de betrokken landen namen deel aan de bespreking.

1.3 Toekomst van het cohesiebeleid centraal op informele Raad Cohesie

Op 15 september vond in Dublin een informele Raad Cohesie plaats. België werd vertegenwoordigd door de Brusselse minister-president Dillies. De ministers wisselden van gedachten over de toekomst van het cohesiebeleid na 2027, met bijzondere aandacht voor de bijdrage ervan aan de Europese concurrentiekracht. Er bestond brede consensus dat cohesiebeleid en concurrentievermogen elkaar versterken en dat investeringen in innovatie, vaardigheden, onderzoek, kmo's en de dubbele transitie

hierbij een belangrijke rol spelen. Daarnaast bespraken de ministers de toekomstige uitvoering van het cohesiebeleid via de Nationale en Regionale Partnerschapsplannen (NRPP's) en het voorgestelde prestatiegerichte uitbetalingsmodel. Een grote groep lidstaten, waaronder België, uitte daarbij bezorgdheid over de mogelijke toename van administratieve lasten en de praktische haalbaarheid van een model geïnspireerd op de Faciliteit voor Herstel en Veerkracht. België kreeg van verschillende lidstaten steun voor zijn pleidooi voor een sterke territoriale aanpak, het respect voor het subsidiariteitsbeginsel en een belangrijke rol voor regionale overheden in de uitvoering van het cohesiebeleid. Tegelijk bleef België één van de meest kritische stemmen ten aanzien van de voorgestelde centralisering van cohesiemiddelen binnen de toekomstige NRPP-structuur.

1.4 Een dynamische handelsheropstart

Na een traditioneel rustige zomer kwam de Europese handelsagenda in september opnieuw op gang. De Commissie kondigde een substantieel akkoord in de onderhandelingen over het vrijhandelsakkoord (FTA) met de Filipijnen aan, als politieke stimulans om de onderhandelingen snel tot een definitief resultaat te brengen. Daarnaast presenteerde zij de finale tekst van het handelsakkoord met India aan de lidstaten, met het oog op ondertekening in december 2026. Het handelsakkoord met Indonesië bevindt zich momenteel in de finale fase van de Raadsprocedure, waarbij Vlaanderen en België het akkoord steunen. Op het vlak van handelsverdediging traden op 18 september tijdelijke vrijwaringsmaatregelen voor GOES (grain-oriented electrical steel) in werking, in afwachting van de afronding van het Commissieonderzoek. In de Verenigde Staten bleef het op handelsvlak relatief rustig, waarbij de Sectie 301-tarieven het huidige uitgangspunt blijven, naast bestaande sectorale tarieven. De handelsrelatie met China blijft verder in de kijker staan. De in juni opgestarte Trade and Investment Consultations tussen de EU-China, waarbij de EU streeft naar een herbalanceren van de handelsrelaties, naderen hun tussentijdse deadline van oktober 2026. Tot slot blijft de hervorming van de Wereldhandelsorganisatie (WHO) hoog op de agenda staan. Op basis van drie EU-discussienota's wordt onder meer onderzocht hoe groepen bereidwillige leden via plurilaterale akkoorden vooruitgang kunnen boeken als pragmatische aanvulling op het vastgelopen multilaterale besluitvormingsproces.

1.5 Minister van Buitenlandse Zaken bespreken hoe de EU slagkrachtiger kan optreden

Tijdens de Gymnich van 1 en 2 september bespraken de ministers van Buitenlandse Zaken de Russische agressie tegen Oekraïne, de situatie in het Midden-Oosten en de toekomst van het Europese buitenlandbeleid. Samen met Oekraïne en enkele nauwe partners werd bekeken hoe de steun aan Oekraïne verder kan worden opgevoerd. Ook verdere sancties tegen Rusland kwamen aan bod. Wat het Midden-Oosten betreft, bespraken de ministers zowel de aanhoudende spanningen rond Iran en de Straat van Hormuz als de verslechterende situatie in de Rode Zee en Jemen. Daarnaast kwam de situatie in Gaza en op de Westelijke Jordaanoever opnieuw aan bod. Tot slot wisselden de ministers van gedachten over hoe het Europese buitenlandbeleid doeltreffender kan worden gemaakt. Daarbij was er brede steun om de bestaande Europese instrumenten coherenter in te zetten en de besluitvorming binnen het huidige verdragskader te verbeteren, onder meer door meer gebruik te maken van constructieve onthouding. Vlaanderen steunt initiatieven die de Europese besluitvorming inzake buitenlands beleid efficiënter maken, maar met behoud van unanimiteit voor strategische beslissingen.

1.6 Defensie ministers bespreken verdere militaire steun aan Oekraïne en Europese weerbaarheid op zee en in de ruimte

De Europese ministers van Defensie bespraken tijdens een informele Raad opnieuw de militaire steun aan Oekraïne. Luchtverdediging blijft daarbij de voornaamste Oekraïense behoefte. De ministers gingen daarnaast in op de uitvoering van de militaire component van de Oekraïne-lening van 90 miljard euro en de toekomst van de Europese trainingsmissie EUMAM (EU Military Assistance Mission in support of Ukraine). Vlaanderen benadrukt het belang van blijvende militaire steun aan Oekraïne en van een

verdere integratie van de Oekraïense en Europese defensie-industrie. Daarnaast bespraken de ministers de rol van ruimtevaart voor de Europese veiligheid en defensie en de verdere uitvoering van de Europese ruimtestrategie. Tijdens de werklunch stond maritieme veiligheid centraal, met bijzondere aandacht voor de bescherming van kritieke infrastructuur, waaronder onderzeese kabels, en de vrijheid van scheepvaart. Tot slot bespraken de ministers de situatie in Libanon en de voorbereiding van een mogelijke Europese missie ter ondersteuning en opleiding van de Libanese strijdkrachten, onder meer op het vlak van grens- en maritieme veiligheid.

1.7 Innovatie en weerbaarheid centraal tijdens informele Raad Landbouw

Tijdens de informele Raad Landbouw in Dublin spraken de ministers over de EU-veeteeltstrategie en het EU-eiwitactieplan, met innovatie als antwoord op de uitdagingen waarmee de landbouwsector wordt geconfronteerd. De betaalbaarheid, toegankelijkheid en toepasbaarheid van innovatie voor landbouwers werden breed onderschreven. Verschillende lidstaten, waaronder België, vroegen daarom om een sterk budget voor het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GKB), aangevuld met andere financieringsinstrumenten. België benadrukte daarnaast, net als diverse andere lidstaten, het belang van adviesverlening en kennisdeling, circulariteit en nutriëntenkringlopen, en bioveiligheid en dierziektepreventie. Ook een coherent handelsbeleid en het verminderen van strategische afhankelijkheden kwamen aan bod. Tijdens een kort variapunt ging de Commissie in op de droogte waarmee verschillende lidstaten deze zomer werden geconfronteerd en wees zij op de bestaande Europese instrumenten om landbouwers te ondersteunen.

1.8 Eurogroep bespreekt economische vooruitzichten en versterking van het concurrentievermogen van de eurozone.

Tijdens de Eurogroep van 18 september bespraken de ministers, samen met de voorzitter van de Commissie economische en monetaire zaken (ECON) van het Europees Parlement, mevrouw Lalucq, de economische vooruitzichten van de eurozone. Hoewel de economie sterker presteert dan verwacht en de groei veerkrachtig blijft, werd gewezen op de uitdagende context met geopolitieke spanningen en stijgende energieprijzen. Meerdere lidstaten beklemtoonden dat eventuele maatregelen om de hogere energieprijzen voor consumenten te verzachten tijdig, tijdelijk en gericht moeten zijn. Daarnaast stond, op basis van een presentatie van de heer Cormann, secretaris-generaal van de OESO, het versterken van de productiviteit en het concurrentievermogen van de eurozone centraal. De ministers benadrukten het belang van innovatie, investeringen, vaardigheden, marktintegratie en een diepere interne markt om duurzame groei, kwaliteitsvolle jobs en de groene en digitale transitie te ondersteunen. Tot slot werden zij geïnformeerd over recente internationale bijeenkomsten en de prioriteiten van de nieuwe Litouwse regering.

1.9 ECOFIN-ministers wisselen van gedachten over het bankensysteem, financiële innovatie en AI

Op 18 en 19 september vond in Dublin de informele Raad Economische en Financiële Zaken (ECOFIN) plaats, onder het thema “Europe’s digital moment”. Tijdens een werklunch bespraken de ministers en centrale bankiers het concurrentievermogen van de Europese bankensector, met aandacht voor verdere integratie en het vermogen van banken om investeringen te financieren en economische groei te ondersteunen. Een eerste werksessie over de toekomst van mondiaal kapitaal stond in het teken van innovatie in de financiële sector in Europa. Tijdens een tweede werksessie over het toekomstbestendig maken van de economie bespraken de ministers de impact van artificiële intelligentie (AI) op de Europese economie en samenleving, met bijzondere aandacht voor de economische kansen en uitdagingen als gevolg van AI. In de marge van de informele Raad spraken de ministers over ontwikkelingen op de energiemarkten en de mogelijke gecoördineerde Europese actie rond overwinsten in de energiesector.

1.10 Informele Raad Transport zet in op geautomatiseerde voertuigen en energiezekerheid voor een veiliger en weerbaarder Europa

Op 20 en 21 september vond in Dublin de informele Transportraad plaats. Federaal minister Crucke nam namens België het woord op de Raad, die zonder wetgevende dossiers en met twee beleidsdebatten een relatief beperkte agenda kende. Tijdens het eerste beleidsdebat werd besproken hoe opkomende technologieën zoals Connected & Autonomous Vehicles (CAV) en intelligente transportsystemen (ITS) kunnen bijdragen aan een hogere verkeersveiligheid en aan het behalen van de verkeersveiligheidsdoelstellingen voor 2030 (Vision Zero). Daarbij lag de focus op interoperabiliteit en een praktische uitrol van deze systemen binnen de EU. Dit sluit aan bij de Vlaamse ambities betreffende autonoom vervoer. Het tweede beleidsdebat stond in het teken van energiezekerheid en de weerbaarheid van het transportsysteem. De energiecrisis als gevolg van de tijdelijke sluiting van de Straat van Hormuz toont aan hoe kwetsbaar de EU-transportsector is. De crisis benadrukt vooral de noodzaak om versneld te elektrificeren, alternatieve brandstoffen te stimuleren en de transportvraag beter te managen. Dit vergroot niet alleen de energiezekerheid, maar versterkt ook de concurrentiekracht en duurzaamheid van het Europese transportsysteem. Vanuit Vlaanderen werd hier o.a. de strategische rol van de Vlaamse havens als logistieke en energiehubbs naar voren geschoven. Zij zijn essentieel voor de bevoorradingszekerheid en spelen een cruciale rol in het versterken van de Europese toeleveringsketens. Verder werd onder meer melding gemaakt van het Avoid-Shift-Improve principe, waarbij vanuit Vlaanderen gepleit wordt voor voldoende aandacht voor keuzevrijheid. Er bestond tijdens beide werksessies een brede overeenstemming over de focus en de te volgen richting. In beide discussies stonden weerbaarheid, versterkte coördinatie en de vraag naar bijkomende middelen, o.a. inzake fietsinfrastructuur, centraal.

1.11 Raad voor Concurrentievermogen (luik Industrie & Interne Markt)

Op 24 september vond in Brussel de Raad voor Concurrentievermogen (luik Industrie & Interne Markt) plaats. België werd er vertegenwoordigd door Waals vice-president en minister voor Economie, Industrie en Werk Jeholet, en federaal vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Landbouw Clarinval. Nog vóór het officiële begin van de Raad, nam de directeur-generaal van de Waalse Overheidsdienst Economie, Werkgelegenheid en Onderzoek Bonjean namens België deel aan een ontbijtvergadering van de Ministeriële Alliantie voor energie-intensieve industrieën. De lidstaten bespraken er de verdere uitbouw van elektriciteitsnetten en de elektrificatie van de industrie. De Raad zelf ving aan met een gedachtewisseling over de herziening van de fusierichtsnoeren, waar de meeste lidstaten, inclusief België, positief naar kijken, maar ook pleiten voor evenwicht tussen mededinging en schaalvergroting. Vervolgens vond een beleidsdebat plaats over de EU Chips Act 2.0, waar de meeste lidstaten willen verder bouwen op de Europese sterktes in de sector, kritieke kwetsbaarheden wensen aan te pakken via o.a. meer internationale samenwerking, en waar echo's van de budgetonderhandelingen klonken in de roep van verschillende lidstaten om Europese investeringen in halfgeleiders gelijk te verdelen over de Unie. België vroeg er o.m. om de bestaande pilootinfrastructuur ten volle te benutten, in te zetten op de commercialisering van innovatie, en het beter betrekken van KMO's en startups. Daarnaast telde de Raad ook verschillende variapunten inclusief één ingediend door België om een sterke EU Product Act te vragen.

1.12 Landbouwministers bespreken toekomstig Gemeenschappelijk Landbouwbeleid en uitdagingen op de landbouwmarkten

Tijdens het landbouwluik van de Raad landbouw en visserij van september stond het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) post-2027 centraal, met het oog op het afronden van de onderhandelingen eind oktober. De discussies waren breed en hadden onder meer betrekking op de definitie van de actieve landbouwer, nationale flexibiliteit, risicobeheer en het voorgesteld EU-inkomenssteunsysteem voor landbouwers (Degressive Area-Based Income Support, DABIS). België pleitte onder andere voor de

mogelijkheid van een regionale aanpak en een EU-kaderdefinitie voor de actieve landbouwer met ruimte voor verdere invulling door de lidstaten. Verschillende lidstaten, waaronder België, vroegen daarnaast aandacht voor een eventuele overgangperiode. Ook de marktsituatie en de droogte kwamen uitgebreid aan bod tijdens de Raad. Hoewel de markten relatief stabiel blijven, zetten hoge inputkosten de rendabiliteit van landbouwbedrijven onder druk. Verschillende lidstaten, waaronder België, wezen op de gevolgen van de droogte en de stijgende kosten, zeker in bepaalde sectoren. België bracht bovendien een variapunt over het belang van de genetisch gemodificeerde groenten en fruit, gezien haar rol in het versterken van de positie van landbouwers in de keten en het ondersteunen van innovatie en verduurzaming. De Belgische oproep voor sterke en herkenbare genetisch gemodificeerde organismen kreeg steun van ongeveer twaalf lidstaten.

1.13 Visserijministers bereiken een voorlopig akkoord voor de sectorale visserijbegroting

Tijdens het visserijluik van de Raad voor landbouw en visserij hebben de ministers van visserij een voorlopig akkoord gevonden over de verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitvoering van de steun van de Unie aan het gemeenschappelijk visserijbeleid, aan het Europees Oceaanpact en aan het maritieme en aquacultuurbeleid van de Unie als onderdeel van het Nationaal en Regionaal Partnerschapsfonds voor de periode 2028 tot en met 2034. Het Ierse voorzitterschap was in staat om een compromis te vinden waar een meerderheid van de lidstaten mee konden instemmen. Specifiek voor Vlaanderen is er een uitzondering gemaakt voor de financiering van modernisering van de vloot voor KMO's. Verder hebben ministers ook gesproken over de aankomende consultaties tussen de EU, het Verenigd Koninkrijk, en Noorwegen. Hierin heeft de Belgische delegatie extra aandacht gevestigd op de problematische adviezen rond de tong in het Oostelijk kanaal. Tot slot heeft de Europese Commissie ook een presentatie gegeven over een voorstel tot amendering van de huidige verordening van het Europees Fonds voor Maritieme Zaken, Visserij en Aquacultuur (EFMZVA).

1.14 Informele Energieraad bespreekt betaalbare en veilige energievoorziening

Op 28 en 29 september vond de informele Energieraad plaats. Voor België nam Directeur-Generaal Mahieu van de FOD Economie deel. De eerste werksessie ging over de betaalbaarheid van energie. Heel relevant binnen een Europese context waar de betaalbaarheid van energie steeds prominenter op de agenda komt te staan wegens de stijgende energieprijzen naar aanleiding van geopolitieke perikelen. Betaalbaarheid van energie volgt volgens België automatisch uit het reduceren van onze afhankelijkheid van (geïmporteerde) fossiele brandstoffen. België benadrukte ook de noodzaak van gerichte steun in tijden van crisis die proportioneel en beperkt in de tijd moet zijn. Hierbij is het bewaren van het gelijk speelveld steeds belangrijk en daarom moeten sommige maatregelen ook beter op het Europese niveau genomen worden (zoals overwinst maatregelen). De tweede uitwisseling ging over de meerwaarde van energie-efficiëntie en elektrificatie voor het reduceren van diezelfde fossiele afhankelijkheid. Voor België is prijscompetitiviteit belangrijk om elektrificatieoplossingen te valoriseren. Het energie-efficiëntiekader moet dan weer het concurrentievermogen van onze industrie en energieveiligheid voldoende weerspiegelen. De lunchsessie ging over innovatie en marktonderbrekingen voor energie, samen met onder meer Canadese stakeholders en andere potentiële uitbreidingslanden. Ten slotte vond een uitwisseling plaats over energieveiligheid en Europese energiesamenwerking.

1.15 Defensie ministers zetten verdere militaire steun aan Oekraïne centraal

Op 28 september bespraken de Europese ministers van Defensie opnieuw de militaire steun aan Oekraïne. De Oekraïense minister van Defensie Khmara lichtte de dringendste behoeften op het slagveld toe, waarbij luchtverdediging opnieuw als belangrijkste prioriteit naar voren kwam. De ministers riepen op om onmiddellijk bijkomend materiaal uit bestaande voorraden te leveren en de Europese productiecapaciteit verder op te voeren. De Raad verwelkomde daarnaast het akkoord om 6,6 miljard

euro uit de Europese Vredesfaciliteit vrij te maken voor militaire steun aan Oekraïne. Ook werd overeenstemming bereikt om het mandaat van de Europese trainingsmissie EUMAM (EU Military Assistance Mission in support of Ukraine) met twee jaar te verlengen en een coördinatiecel in Kiev op te richten. De ministers bespraken eveneens de verdere integratie van Oekraïense bedrijven in de Europese defensie. Vlaanderen heeft dit steeds aangemoedigd. Tot slot werd onder lopende zaken aandacht besteed aan de escalerende Russische hybride campagne tegen Europa en de nood aan een robuust Europees antwoord.

1.16 Innovatie, concurrentievermogen en de verdere versterking van de Europese gezondheidssector

Op 1 oktober vond in Dublin de informele Raad Gezondheid plaats. De bijeenkomst werd voorgezeten door de Ierse minister van Volksgezondheid MacNeill. Namens de Europese Commissie namen Commissaris voor Gezondheid en Dierenwelzijn Várhelyi en mevrouw Gallina, directeur-generaal van DG SANTE, deel aan de besprekingen. Daarnaast waren ook mevrouw Cooke, uitvoerend directeur van het Europees Geneesmiddelenagentschap (EMA), mevrouw Capuano, waarnemend regionaal directeur van WHO Europa, en Dr. Rendi-Wagner, directeur van het Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding (ECDC), aanwezig. België werd vertegenwoordigd door Dr. Ramaekers, voorzitter van het Directiecomité van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu. De informele Raad stond in het teken van innovatie, concurrentievermogen en de verdere versterking van de Europese gezondheidssector. De lidstaten spraken hun steun uit voor een krachtiger Europees innovatie-ecosysteem, een verdere stimulering van klinisch onderzoek en de implementatie van de Europese Biotech Act. Voorts bestond er brede consensus over de meerwaarde van een vrijwillig Europees netwerk voor biomanufacturing. Gezondheidsdata, digitalisering, artificiële intelligentie en de verdere uitrol van de European Health Data Space (EHDS) werden daarbij aangemerkt als essentiële hefboomen voor innovatie en een toekomstbestendig gezondheidsbeleid. Ook preventie en geïntegreerde zorg kwamen prominent aan bod. In dat kader werd uitgebreid stilgestaan bij het Safe Hearts Plan, waarbij de lidstaten het belang benadrukten van gezondheidsgeletterdheid, vroegtijdige preventie en het terugdringen van gezondheidsongelijkheden. De Europese Commissie bevestigde bovendien dat het voorstel tot herziening van de Tabaksproductenrichtlijn nog voor het einde van het jaar zal worden gepresenteerd. Tijdens de werklunch wisselden de delegaties van gedachten over de versterking van het Europese geneesmiddelenecosysteem en de strategische autonomie van de Europese Unie. België benadrukte daarbij het belang van een nauwere samenwerking tussen de lidstaten en een meer geharmoniseerde uitvoering van de Europese regelgeving. Tot slot gaf België zijn steun aan de kandidatuur van Dr. Kluge voor het mandaat van directeur-generaal van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO).

2. Ontwikkelingen inzake EU-regelgeving

2.1. Commissievoorstellen

In september 2026 werden twee voorstellen van richtlijn gepubliceerd.

- Proposal for a DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on the recognition of qualifications of third-country nationals
- Proposal for a DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Directive 2005/36/EC as regards the digitalisation of procedures and recognition of professional qualifications issued outside the Union and Regulation (EU) No 1024/2012

In september 2026 werden veertien voorstellen van verordening gepubliceerd.

- Voorstel voor een VERORDENING VAN DE RAAD tot wijziging van Verordening (EU) 2023/2720 van de Raad betreffende de opening en de wijze van beheer van autonome tariefcontingenten van de Unie voor bepaalde visserijproducten voor de periode 2024-2026
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL establishing a framework for measures in Member States to safeguard housing affordability and availability (Affordable Housing Act)
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on public contracts and concessions, repealing Directives 2014/23/EU, 2014/24/EU and 2014/25/EU, and amending Regulations (EC) No 1370/2007, (EU) 2023/1542, (EU) 2024/1157, (EU) 2024/1252, (EU) 2024/1735, (EU) 2024/1781, (EU) 2024/2847, (EU) 2024/3110 and (EU) 2025/40, and Directives 2008/98/EC, (EU) 2019/882, (EU) 2022/2381, (EU) 2023/1791 and (EU) 2024/1760 (Public Procurement Act)
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL establishing a framework of measures for strengthening the Union innovation ecosystem and amending Regulation (EU) 2017/1001 (European Innovation Act)
- Proposal for a COUNCIL REGULATION amending Regulations (EU) No 1380/2013, (EU) No 1308/2013, (EU) 2023/1115 and (EU) 2024/1348 of the European Parliament and of the Council, and Council Regulation (EU) 2023/2720 as regards adaptation of certain requirements and reduction of administrative burden in the Union outermost regions
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on portability of qualifications and skills and amending Regulation (EU) 2018/1724 ("Skills Portability Act")
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Regulation (EU) 2019/1149 establishing a European Labour Authority, Regulation (EU) 2016/589 on a European network of employment services (EURES), workers' access to mobility services and the further integration of labour markets and Regulation (EU) No 1024/2012 on administrative cooperation through the Internal Market Information System, and repealing Commission Implementing Decisions (EU) 2017/1256, (EU) 2018/170, (EU) 2018/1020 and (EU) 2018/1021
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on digitalising the coordination of social security systems, laying down a framework for the European Social Security Pass (ESSPASS) and amending Regulations (EC) No 883/2004, (EC) No 987/2009 and (EU) No 2018/1724
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL EU KIDS ACT - 'EU Keeping Internet Digital Spaces Accountable and Trustworthy'
- Voorstel voor een VERORDENING VAN DE RAAD tot vaststelling, voor 2027, van de vangstmogelijkheden voor bepaalde visbestanden en groepen visbestanden in de Middellandse Zee en de Zwarte Zee
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Regulation (EU) 2021/1139 as regards simplification and the transposition of the WTO Agreement on Fisheries Subsidies
- Voorstel voor een VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD tot vaststelling van beheers-, instandhoudings- en controlemaatregelen die gelden in het verdragsgebied van de Visserijcommissie voor het noordelijke deel van de Stille Oceaan
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL establishing the framework for the use of the European Union Critical Communication System by the Member States' services and other organisations in charge of civil protection and amending Regulation (EU) .../...
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL establishing the European Union Critical Communication System (EUCCS)

2.2. Aangenomen richtlijnen

In september 2026 werden geen aangenomen richtlijnen gepubliceerd.

2.3. Omzetting EU-richtlijnen in de Vlaamse rechtsorde

In bijlage II staat een stand van zaken van de omzetting van EU-richtlijnen in de Vlaamse rechtsorde.

Vlaamse omzettingstabellen

De Europese Commissie publiceert jaarlijks het Single Market and Competitiveness Scoreboard, waarin de omzettingsprestaties van de 27 lidstaten voor interne marktrichtlijnen worden geëvalueerd. Daarbij wordt gewerkt met halfjaarlijkse momentopnames (juni en december), wat zorgt voor een consistente rapportering van het omzettingsdeficit.

Ook in Vlaanderen wordt deze methodiek gevolgd om de cijfers gestructureerd op te volgen. De tellingen kunnen wel afwijken, aangezien de Vlaamse rapportering alle om te zetten richtlijnen omvat en niet enkel de interne marktrichtlijnen.

In de bijlagen vindt u drie tabellen:

- De eerste twee geven een stand van zaken op de volgende twee meetmomenten.
- De derde biedt een vooruitblik op richtlijnen met een omzettingstermijn binnen een jaar of later.

Deze werkwijze laat toe om de omzetting van richtlijnen helder en regelmatig op te volgen, gebaseerd op een Europese aanpak.

Tabel met om te zetten richtlijnen tegen december 2026

De tabel telt 20 richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten. Hiervan zijn 8 richtlijnen reeds omgezet.

Tabel met om te zetten richtlijnen tegen juni 2027

De tabel telt 2 richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten.

Tabel met om te zetten richtlijnen na december 2027 (en later)

De tabel telt 16 richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten.

2.4. Stand van zaken inbreukdossiers

De Vlaamse overheid moest in september 2026 nog maatregelen nemen in 31 inbreukdossiers (= de *lopende* inbreukdossiers). Het gaat om:

- 19 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen
- 12 inbreukdossiers wegens niet-correcte toepassing van richtlijnen of andere bronnen van het Europees recht

De Vlaamse overheid was in september 2026 betrokken in 14 inbreukdossiers waarin de nodige maatregelen reeds werden genomen (= de *afgeronde* inbreukdossiers). Het gaat om:

- 8 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen
- 6 inbreukdossiers wegens niet-correcte toepassing van richtlijnen of andere bronnen van het Europees recht

Meer informatie vindt u als bijlage:

BIJLAGE I	Agenda binnen de (Europese) Raad
BIJLAGE II	Ontwikkelingen op het niveau van de omzettingen en inbreuken

Matthias DIEPENDAELE

Minister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en
Facilitair Management